

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҒЫЛЫМ КОМИТЕТІ
Ш.Ш.УӘЛИХАНОВ АТЫНДАҒЫ ТАРИХ
ЖӘНЕ ЭТНОЛОГИЯ ИНСТИТУТЫ

«EDU.E-HISTORY.KZ»

ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

№ 2(10) сәуір-маусым 2017

ISSN 2710-3994

EDU.E-HISTORY.KZ
электрондық ғылыми
журнал

EDU.E-HISTORY.KZ
электронный научный журнал

EDU.E-HISTORY.KZ
electronic scientific journal

Құрылтайшы:

Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті
Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Басредактор

Қабылдинов Зиябек Ермұханұлы

Редакциялық алқа:

Р. Абдуллаев (Өзбекстан), Н. Аблажей (Ресей), Б. Аяған, М. Әбусейітова, С. Әжіғали,
Н. Әлімбаев, Б. Байтанаев, Қ. Жұмағұлов, Ғ. Кенжебаев, Б. Көмеков,
Мансура-Хайдар (Үндістан), Р. Масов (Тәжікстан), Ә. Мұқтар, В. Плоских (Қырғызстан),
Ю. Петров (Ресей), О. Смағұлов, Сон Ен Хун (Оңтүстік Корея), Е. Сыдықов,
У. Фиерман (АҚШ), А.Чубарьян (Ресей)

Жауапты редактор:

З. Төлєнова

Редактор:

Р. Көбеев

Редакцияның мекен-жайы:

050100, Қазақстан Республикасы,

Алматы қ.,

Шевченко көшесі, 28,

Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты,

«Edu.e-history.kz»

электрондық ғылыми журналының редакциясы

Телефон: +7(727)272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Электрондық мекен-жай: <https://edu.e-history.kz/>

Ғылыми журнал Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің
Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2014 ж. 29 қазанында тіркелген.
Тіркеу нөмірі № 14602-ИА. Жылына 4 рет жарияланады (электронды нұсқада).

Мақалаларды қайта бастырып жариялағанда, микрофильмге және басқа да көшірмелерге
түсіргенде міндетті түрде журналға сілтеме жасау қажет.

Учредитель и издатель:

РГП на ПХВ «Институт истории и этнологии им.Ч.Ч. Валиханова»
Комитета науки Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан

Главный редактор

Кабульдинов Зиябек Ермуханович

Редакционная коллегия:

Р. Абдуллаев (Узбекистан), Н. Аблажей (Россия), Б. Аяган, М. Абусейтова, С. Ажигали,
Н. Алимбай, Б. Байтанаев, К. Жумагулов, Г. Кенжебаев, Б. Комеков,
Мансура-Хайдар (Индия), Р. Масов (Таджикистан), А. Муктар, В. Плоских (Кыргызстан),
Ю. Петров (Россия), О. Смагулов, Сон Ён Хун (Южная Корея), Е. Сыдыков,
У. Фиерман (США), А. Чубарьян (Россия)

Ответственный редактор:

З. Толенова

Редактор:

Р. Кубеев

Адрес редакции:

050010, Республика Казахстан,

г. Алматы,

ул. Шевченко, 28.

Институт истории и этнологии имени Ч.Ч. Валиханова,
«Edu.e-history.kz»

Редакция электронного научного журнала

Телефон: +7(727)272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Сайт журнала: <https://edu.e-history.kz/>

Научный журнал зарегистрирован в Комитете связи, информатизации и информации
Министерства по инвестициям и развитию Республики Казахстан, свидетельство о регистрации:
№ 14602-ИА от 29.10.2014 г. Публикуется 4 раза в год (в электронном формате).

При повторной публикации статей, съемке на микрофильмах и других копиях необходимо
обязательно ссылаться на журнал.

Founder and publisher:

RSE on REM "Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology"
of the Committee of Science of the Ministry of Science and Higher Education of the Republic of
Kazakhstan

Editor-in-chief:

Kabuldinov Ziabek Ermukhanovich

Editorial board:

R. Abdullaev (Uzbekistan), N. Ablazhey (Russia), B. Ayagan, M. Abuseyitova, S. Azhigali,
N. Alimbai, B. Baitanaev, K. Zhumagulov, G. Kenzhebaev, B. Komekov,
Mansura-Khaidar (India), R. Masov (Tajikistan), A. Muktar, V. Ploskikh (Kyrgyzstan),
Y. Petrov (Russia), O. Smagulov, Song Yong Hoon (South Korea), E. Sydykov,
W. Fierman (USA) , A. Chubaryan (Russia)

Executive editor:

Z. Tolenova

Editor:

R. Kobeev

Editorial address:

050010, Republic of Kazakhstan,
Almaty,
28 Shevchenko Str.
Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology,
«Edu.e-history.kz»
Editorial electronic scientific journal
Phone: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59
E-mail: edu.history@bk.ru
Journal website:<https://edu.e-history.kz/>

The scientific journal is registered at the Committee for Communications, Informatization and
Information of the Ministry for Investments and Development of the Republic of Kazakhstan, r
egistration certificate:

No. 14602-IIA dated October 29, 2014. The journal is published 4 times a year (in electronic
format).

When re-publishing articles, shooting on microfilm and other copies, it is necessary to refer to the
journal.

ҒТАХР / МРНТИ / IRSTI 03.20.
ӘОЖ / УДК/ UDK 94(574)930.2

САЯСИ ҚУҒЫН-СҮРГІНГЕ ҰШЫРАҒАНДАРДЫҢ АРЫЗ-ШАҒЫМДАРЫ ТАРИХИ ДЕРЕК РЕТІНДЕ(XX Ғ. 20-30 ЖЖ.)

Құрманбаева Қ.С.

Р.Б. Сүлейменов атындағы Шығыстану институты(Алматы қ., Қазақстан), «Тарих» мамандығының 3 курс PhD докторанты
E-mail:kura_ks@mail.ru

Аңдатпа. XX ғасырдың 20 – 30-жылдарында Қазақстанда жаппай қуғын-сүргін саясаты кеңінен орын алды. Осы кезеңнің барысында орын алған зорлық-зомбылықтар, халықтың назарын бей-жәй қалдырмады. Оған Кеңес өкіметінің органдарына түсіп жатқан арыз-шағымдар негіз бола алады. Бұл қазақ қоғам зиялыларының көзін жою саясаты болып табылды.Мақалада Қазақстандағы жаппай саяси қуғын-сүргінге ұшыраған әр түрлі қоғам топтарының партия, кеңес органдарына, құқық қорғау мекемелеріне жазған арыз-шағымдары мен өмірбаяны тарихи дереккөз ретінде талданады.

Түйін сөздер: Қуғын-сүргін, Алаш, контрреволюция,ПХК, партия, орган, арыз-шағым, хатшы, ұлтшыл, фашист.

ЖАЛОБЫ-ЗАЯВЛЕНИЯ ПОЛИТИЧЕСКИХ РЕПРЕССИЙ КАК ИСТОРИЧЕСКИЙ ИСТОЧНИК(20-30-ГГ. XX В.)

Курманбаева К.С.

Институт Востоковеденияим. Р.Б Сулейменова (г. Алматы, Казахстан) Докторант PhD 3 курса специальности «История»
E-mail:kura_ks@mail.ru

Аннотация. В 20–30-х годах XX века в Казахстане одним из трагических событий являлось политическая репрессия. В ходе этого насилия не оставило равнодушным внимание народа. Этому основанием служить жалобы-заявления поступившие в партийные и советские органы. Целью этой политики было уничтожить казахских интеллигентов.В данной статье рассматриваются и анализируются жалобы-заявления и автобиографии различных слоев общества, адресованные вышестоящим органам, в качестве исторического источника павших жертв политических репрессии в Казахстане.

Ключевые слова: Репрессия, Алаш, контрреволюция, НКВД, партия, орган, жалобы-заявления, секретарь, националист, фашист.

COMPLAINTS-APPLICATIONS OF POLITICAL REPRESSION AS A HISTORICAL SOURCE(20-30YEARS OF XXCENTURY)

Kurmanbayeva K.S.

R.B. Suleimenov Institute of Oriental Studies,(Almaty, Kazakhstan)PhD student of the 3rd year of the specialty "History"

E-mail:kura_ks@mail.ru

Abstract. In the 20–30s of the XX century in Kazakhstan one of the most tragic events was political repression. In this time, violence did not leave the people's attention indifferent. This basis is to serve complaints-applications received by party and government bodies. The purpose of this policy was violent destruction of Kazakh intelligent.This article considers and analyzes the complaints-applications and autobiographies of various sections of society, addressed to higher authorities as a historical source of the victims of political repression in Kazakhstan.

Keywords: Repression, Alash, counter-revolution, NKVD, the consignment,complaints, organ, public statements, secretary, nationalist, fascist.

Кіріспе

Қазақстандағы жаппай саяси қуғын-сүргін тарихы 1928 жылдың ортасынан «Алаш» қозғалысына қатысқан қайраткерлерді тұтқындаудан басталды. Оларға «буржуазияшыл-ұлтшыл» деген заңсыз жала жабылып, қамауға алынды, ату жазасына кесілді, еріксіз жер аударылды. Сондай-ақ, әр түрлі қоғам топтары: молдалар мен діндарлар, ақын-жазушылар, ғалымдар, қызметкерлер, қарапайым жұмысшы-шаруалар да айыпталды. Түптен келгенде бұл шара да өз тарапында Қазақстанда кеңес өкіметіне қарсы қозғалысының өріс алуына негіз қалады.

Еліміз тәуелсіздігімізді алғаннан бері, отандық тарихнамада жаппай саяси қуғын-сүргін тарихы жаңаша тұрғыдан зерттеліп, ғылыми айналымға монографиялар мен диссертациялар жарыққа шықты [1]. Құнды дерек көздер негізі Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік комитетінің мұрағат қорларында сақталған. Құпия құжаттарға алғашқы қолжеткендердің бірі профессор М. Қойгелдиев кешенді түрде зерттеп, ғылыми айналымға енгізді [2].

Бұл отандық деректанудың дербес бір бағытын құрайтын халықтың арыз-шағымдары, ғылыми тілмен айтсақ, эпистолалық құжаттар болып табылады. Осы бағыттағы ізденістердің бірі Д. Махаттың «Эпистолярлық мұралар қуғындалған қазақ зиялылары тарихын зерттеудің дереккөзі» [3] атты мақаласын атап айтуға болады.

Әділетсіздік жолмен тұтқынға алынған азаматтар мемлекеттік және қоғамдық орындарға жолданған арыз-шағымдары арқылы наразылықтарын білдіріп отырды. Өкінішке орай, бұл арыздар кеңес басшылықтарының маңайына да жетпеді. Арыздардың басым бөлігі назардан тыс қалып отырды. Мысалы, партия қызметкері Артықпаев Шақпақ өзінің арызында КСРО Ішкі істер министрі Л.П. Берияға: «Маған ҚазССР Ішкі істер халық комиссарлар тарапынан және басқа да қылмыстық авантюристердің алдап-арбау жолдарымен айып тағылып отыр. Кеңес халқы мен партияның алдында ешқандай қылмыс жасамасам да, түрмеде отырғанымға үш жыл болды. Менің ісім Сізге 1940 ж. 28 маусымда, сондай-ақ 14 және 26 маусымда сіздің атыңызға екі арыз-шағымымды жіберген болатынмын. Барлық тағылып отырған айып жалған, себебі мен ешқандай контрреволюциялық мекемелердің қатысушысы болмағанмын, болмаймын да. Зорлық-зомбылықтың құрбаны болып отырмын... Берия Жолдас! Партия басшылығында отырған адамдарға таңым бар, әлі кезге дейін менің ісімді қараусыз қалдырып отыр, мүлдем

қарағысыда келмейді. Қарап танысуыңызды өтінемін» - деп, бірнеше мәрте арыз жазады. Дәл сол кезде саяси қуғын-сүргін мәселесін іске асыру барысында, партия қызметі қауіпсіздік органдарға біріктіріліп, кеңінен орын алды.

Анықтама: Артықпаев Шақпақ – Мемлекеттік қауіпсіздік департаменті Ішкі істер халық бақылау комиссариатына 1938 жылы 27 маусымда тұтқынға алынды. 26 қазан 1940 жылғы ІХК жанындағы арнайы отырыстың қаулысымен 58 бапқа сәйкес РКФСР қылмыстық кодексінің 2, 7, 11 Өкілетті өкілі бойынша 8 жылға еңбек лагеріне сотталды. 1946 ж. жаза мерзімін өтеді. №8145-С-54 КСРО Жоғарғы Сотының қылмыстық істер жөніндегі сот алқасының анықталуы бойынша 5 қараша 1954 жылғы КСРО ІХК шешімінен кейін қылмысқа қатысы дәлелдің болмауына байланысты іс тоқтатылды [3, 44, 46-47 бб.].

Ату жазасына ұшыраған қоғам қайраткер Адаев Иманғали Батыс Қазақстан облысының тумасы, өзінің өмірбаянында үкіметке қарсы келетіндей еш опасыздық жасамағанын, сондай-ақ жұмыс жасау барысында бұрынғы аудандық комитетінің хатшысы Қангереев, Атқарушы комитетінің төрағасы Әлиев, аудан басшысы Ғұмаров пен таныс болғандығын айтады: «Соның ішінде Қангереевті жақсы таныдым, онымен 1927 жылы Қызылордада Қазақ институтында оқып жүргенде таныстық. Осы қалада жүріп партия қатарына қосылдым, Қангереев менің кепілгерім болды. Бір жыл өткен соң, 1928 жылы Қазақ институтын бітіріп, Гурьевке келдім. Аудандық комитетінің шешімі бойынша Доссор қаласына іссапармен келіп, сол жердегі орта мектептің директор қызметіне тағайындалдым. Доссорда 1930 жылға дейін қызмет атқардым, Гурьев аудандық комитетінің партиясының шешімімен шақыртылып, мені Гурьев кооперативтік мектеп директоры қызметіне тағайындады. 1932 жылы алдыңғы қызметімнен кеңес партиялық мектебіне ауыстырды, ол жерде 1933 жылы қараша айына дейін қызмет атқардым. Сол жылы мені Маңғыстау районуна іссапармен жіберіп, аудан басшысы етіп тағайындады. Бір жыл өткен соң балалар үйінің және қалалық интернаттың директор қызметіне ауыстырды. Бұл қызметте 1936 жылға дейін қызмет атқардым. 1935 жылы тамыз айында, Маңғыстау аудан комитетінің бұрынғы хатшысы Қангереев менің үйімде 2 рет қонақта болды. Бір күні түнге қарай Қангереев пен Әлиев саяси тексерістің алдын-алу дайындығы деп келді. Екінші рет 1936 жылы маусым айында Маңғыстауға Гурьевке кетер алдында Әлиевпен тағы келді. Қонақжайлығымды көрсетіп, дастархан жайдым, шәй ішіп ет жедік. 1937 жылы Қангереев Маңғыстаудан Гурьевке «Эмба мұнай» көлік компаниясына директор қызметіне ауысып келді. Үйіме жиі келіп тұрды. Менің және мені білетін таныстарым осы болатын. Өзімді кінәлімін деп есептемеймін».

Анықтама: Адаев Иманғали – Ішкі істер халық бақылау комиссариатына 1938 жылы 26 қаңтарда Батыс Қазақстан облысы бойынша тұтқынға алынды. ІХК үштігінің шешімі бойынша 1938 жылы 14 ақпанда ату жазасына кесілді. Үкім 1938 жылы 16 ақпанда орындалды. Гурьев облыстық сот президиумының қаулысы мен 7.08.1962 жылғы ІХК үштігінің шешімі бойынша, Батыс Қазақстан облысының 14 ақпан 1938 жылғы Адаев Иманғалидің қылмысқа қатысы дәйектердің болмағандықтан ісі тоқтатылып, ақталды [4].

БК(б)П ОК хатшысы Сталин жолдасқа Алматы қалалық түрмеде орналасқан, Қызылорда обкомының КП(б) бұрынғы хатшысы Амиров Хусаинбек Ахметұлының арызын тыңдап көрейік: «Мен 1938 жылы 28 шілде айында тұтқынға алындым. Тұтқынға алу барысында БК(б)П ОК мен прокурордың санкциясын талап еттім. Тергеушілері болмады, БК(б)П ОК келісімінсіз тұтқынға алындым. Бұл 13 тамыз күнгі прокурор Көрпебаевтың қолы қойылған айыптау хаттамасының дәлелі ретінде растайды. Сол күннің өзінде-ақ айыптау хаттамасында, жалған айғақтар негізінде тергеуге алды. Маған зорлық-зомбылық көрсетіп, түнімен ұйқысыз тұрғызып қойып, әбден азапқа салды. Үш тергеуші менен жауап алды. Егер мен хаттамаға қол қоймасам, ұлтшыл фашистік ұйымның қатысушысы ретінде, менің осы бөлмеде өлетінімді одан ауыры ату жазасына ұшырайтынымды айтты. Келісімімді берсем тірі қалатынымды сөйледі.

Олар, жұртшылыққа мені қаза тапқан адам есебінде екенімді мәлімдеді. Ауыр хәлге жеткенім соншалық, көз алдыма әйел бала-шағам елестей бастады, кенже ұлымның «әке», «әке» деп айғайлап жатты. Сталин жолдас, мұндай азаптаумен 17 жыл мүшесі болған партияның қас жауы, деп қол қояуға мәжбүрледі. Партияның адал мүшесі ретінде, бұл ең қорқынышты жаза. Осы іс барысында сізге арыз жазу мүмкіндігім болмады, бір жапырақ қағаз бермеді. Менің өтінішіме назар аударуыңызды сұраймын».

Анықтама: Әміров Құсаинбек Ахметұлы – Мемлекеттік қауіпсіздік департаменті Ішкі істер халық бақылау комиссариатына 1938 жылы 28 маусымда тұтқынға алынды. 26 қазан 1940 жылғы ПХК жанындағы арнайы отырыстың қаулысымен 58 бапқа сәйкес РКФСР қылмыстық кодексінің 2, 7, 11 Өкілетті өкілі бойынша 8 жылға еңбек лагеріне сотталды. 1946 ж. жаза мерзімін өтеді. №8145-С-54 КСРО Жоғарғы Сотының қылмыстық істер жөніндегі сот алқасының анықталуы бойынша 5 қараша 1954 жылғы КСРО ПХК шешімінен кейін қылмысқа қатысы дәлелдің болмауына байланысты іс тоқтатылды [5].

Сондай-ақ, қуғын-сүргінге ұшырағандардың қатарында өз ойларын ашық әрі батыл жеткізе білген, партия және кеңестік органдардың жеке тұлғалары мен намысшыларыда болды. Сондай жеке тұлғалардың бірі 1937 жылы 17 қаңтарда қамауға алынған Ідріс Мұстамбаев өзінің арызында: «Я все время думал, что ГПУ-НКВД в своей работе сильно перегибают и что у них полный произвол, однако теперь убедился, что все это вы делаете по заданию ЦК партии. Вот так действуя вы каждый год сажаете в тюрьмы десятки тысяч людей. Сейчас заполнили всю тайгу молодыми интеллигентными людьми, многие из которых никогда не знали политической борьбы, а их обвиняют в измене родине, в попытке свержения советской власти. Я знаю, что все это зря и можно было обойтись без такой репрессии» [3, 4-5бб.]. Темір тордың ар жағында отырған Ідріс Мұстамбаев 1933 жылы барлық жақын адамдарынан айырылады. Соған қарамастан рухын түсірмей, жеке басына тағылған жалған айыпты мойындаудан бас тартады. 1937 жылы Ыдрыс Мұстамбаев өлім жазасына кесілді. 9 мамыр 1959 жылғы Алматы облыстық ПХК үштігінің шешімі бойынша, 15 қараша 1937 жылы ату жазасына ұшыраған І. Мұстамбаевтың ісін дәлел айғақтары болмауының себебінен тоқтатылды [3, 210б.].

Қуғын-сүргін барысындағы алған оқиғалар, антидемократиялық, антигуманистік әрекеттер Қазан төңкерісінің, азаттық ұрандарын жамылған Кеңес өкіметінің қазақ даласында полицейлік – тоталитарлық жүйе ретінде орнағанына қосымша дәлел бола алады.

Халықтың партия, кеңес, құқық қорғау органдарына түсірген арыз-шағымдарының объективтік сипатын көрсету, талдау, зерттеу ғылыми айалымға енгізу маңызды болып отыр.

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1. Қозыбаев М. Ақтаңдақтар ақиқаты. – Алматы: Қазақ университеті, 1992. – 272 б.; Койгелдиев М.К. Сталинизм и репрессии в Казахстане 1920-1924-х годов. – Алматы, 2009. – 448 с.; Сталин расстрельные списки 1937-1938 гг. – Алматы, 2010. – 82 с.; Махат Д. Қазақстан қоғамдық саяси өмірінде «оңшылдыққа» және «ұлтшылдыққа» айыптау: тарихы және салдарлары (1925-1933 жж): Тарих ғыл. канд. ... авторефераты. – Алматы, 2000. – 29 б. Махат Д. Қазақ зиялыларының қасіреті. – Алматы: Сөздік-словарь, 2001. – 304 б.; Махат Д. Тіл мен діл тағдыры: тарихи деректер, уақыт бедері және ақиқат. – Астана: Ана тілі, 2007. – 192 б.; Алаш мирас. Құжаттар жинағы. – Алматы: «Дәуір» баспасы. – 1993. – 160 б.; Алаш мирас (Народное наследие): Құжаттар жинағы. – Алматы: Қазақстан. 1995. – 208.
2. Красный террор: Политическая история Казахстана (Сборник документальных материалов политических репрессий 20-50-х годов XX века). / Сост.: Койгелдиев М.К., Полулях В.И., Тлеубаев Ш.Б. – Алматы: ТОО «Типография оперативной печати», 2008. – 307 с.;
3. Махат Д. Эпистолярлық мұралар қуғындалған қазақ зиялылары тарихын зерттеудің дереккөзі // Отан тарихы. №4 (275). – 2015. – 135-144 бб.
4. Красный террор: из истории политических репрессий в Казахстане

- (сборник документальных материалов 20-50-х годов XX века) / Сост: М.К. Койгелдиев, В.И. Полулях, Ш.Б. Тлеубаев. – Алматы: «Алаш» баспасы, 2013. – 384 с.
5. Атырау обл.бойынша ҚР ҰҚКМ. 6-қор., 0668 -іс., 26-30-пп.
  6. Алматы қаласы бойынша ҚР ҰҚКМ. 03743-іс., 4-т., 142-п.

REFERENCES

1. Kozybaev M. Aktandaktar akikaty. – Almaty: Kazak universiteti, 1992. – 272 b.; Koygeldiev M.K. Stalinizm i repressii v Kazahstane 1920-1924-h godov. – Almaty, 2009. – 448 s.; Stalin rasstrelnye spiski 1937-1938 gg. – Almaty, 2010. – 82 s.; Mahat D. Kazakstan kogamdyk sajasi omirinde «onshyldykka» zhәне «ultshyldykka» alyptau: tarihy zhәне saldarlary (1925-1933 zh.zh). Tarih gyl.kand. ... avtoreferaty. – Almaty, 2000. – 29 b.; Mahat D. Kazak ziyalylarynyn kasireti. – Almaty.: Sөzdik-slovar', 2001. – 304 b.; Mahat D. Til men dil tagdyry: tarihi derekter, uakyt bederi zhәне akikat. – Astana: Ana tili, 2007. – 192 b.; Alash miras. Kuzhattar zhinagy. Almaty. «Dәuir» baspasy. – 1993. – 160 b.; Alash miras (Narodnoe nasledie): Kuzhattar zhinagy. – Almaty: Kazakstan. 1995. – 208.
2. Krasnyj terror: Politicheskaja istoriya Kazahstana (Sbornik dokumentalnyh materialov politicheskikh repressij 20-50-h godov XX veka). / Sost.: Kojgeldiev M.K., Poluliah V.I., Tleubaev Sh.B. – Almaty: TOO «Tipografija operativnoi pečhati», 2008. – 307 s.;
3. Mahat D. Epistoliarlyk muralar kugyndalghan kazak ziyalylary tarihy zertteudin derekkozi // Otan tarihy. №4 (275). – 2015. – 135-144 bb.
4. Krasnyj terror: iz istorii politicheskikh repressij v Kazahstane (sbornik dokumentalnyh materialov 20-50-h godov XX veka) / Sost: M.K. Kojgeldiev, V.I. Poluljah, Sh.B. Tleubaev. – Almaty: «Alash» baspasy, 2013. – 384 s.
5. Atyrau obl.bojynsha KR UKKM. 6-kor.0668 -is. 26-30 bb.
6. Almaty kalasy bojynsha KR UKKM. 03743-is., 4-t., 142 b.

МАЗМҰНЫ

Атығаев Н. МОҒҰЛДАРДЫҢ ИСЛАМДЫ ҚАБЫЛДАУЫ (МЫРЗА МҰХАММЕД ХАЙДАРДЫҢ «ТАРИХ-И РАШИДИ» МӘЛІМЕТТЕРІ БОЙЫНША).....	8
Бейсеғұлова А. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ҚАРАШАЙ ЖӘНЕ БАЛҚАР ЭТНОСЫНЫҢ САНЫ МЕН ГЕОГРАФИЯЛЫҚ ОРНАЛАСУЫ.....	16
Бейсенов А. САРЫАРҚА – КӨНЕ МӘДЕНИЕТ ӨЛКЕСІ.....	25
Бейсенов А., Жұмабекова Г., Базарбаева Г. САҚ ДӘУІРІНДЕГІ САРЫАРҚА ТАЙПАЛАРЫНЫҢ КӨРКЕМ МӘДЕНИЕТІ.....	32
Белоус Г.С. О.А. ШКАПСКИЙ ХІХ ҒАСЫРДЫҢ АЯҒЫ МЕН ХХ ҒАСЫРДЫҢ БАСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ДАЛАСЫНДАҒЫ АГРАРЛЫҚ САЯСАТ ТУРАЛЫ.....	37
Досанова Р.Ш. Н.Ә. НАЗАРБАЕВ «МӘҢГІЛІК ЕЛ» ИДЕЯСЫНЫҢ ГЕНЕРАТОРЫ.....	50
Досанова Р.Ш. ҰЛТТЫҚ ИДЕЯ «МӘҢГІЛІК ЕЛ» ЖӘНЕ ОНЫҢ ИНСТИТУЦИОНАЛДЫҚ РЕФОРМА БОЙЫНША ЖҮЗЕГЕ АСЫРЫЛУЫ.....	56
Есімова Ж.Қ. ТЫҢ ИГЕРУ КЕЗЕҢІНДЕ ҚОС ТІЛ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ЭТНИКАЛЫҚ ҮДЕРІСТЕР.....	60
Есімова Ж.Қ. АЛҒАШҚЫ ТЫҢ ИГЕРУШІЛЕРДІҢ МӘДЕНИ-ТҮРМЫСТЫҚ ЖАҒДАЙЫ.....	74
Жеңіс Ж., А. Дияб Н. ИРАННЫҢ ҚАЗАҚСТАН МЕН ШЫҒАНАҚ ЕЛДЕРІМЕН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСЫНДАҒЫ РОЛІ.....	85
Жеңіс Ж., М. Атик Султан К. ТӘУЕЛСІЗДІК АЛҒАННАН СОҒҒЫ ИРАННЫҢ ҚАЗАҚСТАНҒА РУХАНИ-МӘДЕНИ БЫҚПАЛЫ ...	91
Иембекова М.О. СИРИЯДАҒЫ ҚАҚТЫҒЫСТЫ РЕТТЕУ БАҒЫТЫНДАҒЫ ДИПЛОМАТИЯ ЖӘНЕ ОҒАН ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҚАТЫСЫ.....	97
Исламбекқызы Ж. ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫ ЖАЛАҒАШ АУДАНЫНА 1960-ШЫ ЖЫЛДАРЫ ҚОНЫС АУДАРҒАН ОТБАСЫЛАР.....	105
Исова Л.Т. ЖАҒАҢДАНУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯЛЫҚТЫҢ ГЕОСАЯСИ ӨЛШЕМДЕРІ.....	110
Исова Л.Т. ҚАЗІРГІ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАРДЫҢ ЖАҢА КЕЗЕҢДІК ЖҮЙЕСІ ҚАРСАҢЫНДАҒЫ СОЛТҮСТІК АФРИКА МЕН ТАЯУ ШЫҒЫС МЕМЛЕКЕТТЕРІ.....	119
Исова Л.Т. СЫРТҚЫ САЯСАТТАҒЫ ҚАЗАҚ-МОҢҒОЛ ҚАТЫНАСТАРЫНЫҢ БАСЫМ-БАҒЫТТАРЫ.....	127
Калемшариев Е. «МОҢҒОЛ ҚҰПИЯ ШЕЖІРЕСІ» ЖАЗЫЛҒАН УАҚЫТЫ ЖАЙЛЫ ҒАЛЫМДАРДЫҢ ПІКІР ТАЛАСТАРЫ.....	136
Камалов А.К., Сауданбекова Ш.Т. ҚАЗАҚТАР МЕН ЖАПОНДАРДЫҢ ҰЛТТЫҚ ДҮНИЕТАНЫМЫНДАҒЫ БЫРЫМ-ТИЙІМ, РӘМІЗДЕР, СЕМИОТИКАЛЫҚ ТАЛДАУ.....	141
Картаева Т.Е. ТАРИХИ ЗЕРТТЕУЛЕРДЕГІ ФОТОДЕРЕКТЕРДІҢ ТАРИХИ-МӘДЕНИ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ.....	146

Қилыбаева П.Қ. ОРТАЛЫҚ АЗИЯДАҒЫ ҚАЗІРГІ МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ БАЙЛАНЫСТАРДЫҢ ДАМУЫ.....	155
Қилыбаева П.Қ., Нұрсұлтанова Л.Н. ОРТАЛЫҚ АЗИЯ АЙМАҒЫНДАҒЫ СУ МӘСЕЛЕСІ: САЯСИ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ...	163
Күзембаева Ә.Б., Байкушикова Г.С. ИЗРАИЛЬДІК ЛОББИЗМНІҢ АҚШ-ТЫҢ СЫРТҚЫ САЯСИ БАҒЫТЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДАҒЫ ЫҚПАЛЫ ЖӨНІНДЕ.....	172
Күзембай С.А. АБЫЛАЙ ХАН – ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ АЗАТТЫҒЫНЫҢ СИМВОЛЫ («МӘҢГІЛІК ЕЛ» ҰЛТТЫҚ ИДЕЯСЫ МӘСЕЛЕСІ АЯСЫНДА).....	178
Құрманбаева Қ.С. САЯСИ ҚУҒЫН-СҮРГІНГЕ ҰШЫРАҒАНДАРДЫҢ АРЫЗ-ШАҒЫМДАРЫ ТАРИХИ ДЕРЕК РЕТІНДЕ (XX ғ. 20-30 жж.).....	185
Мақашева К.Н., Сейдахметова А.А. ОҢТҮСТІК АФРИКА РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ АПАРТЕИД ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ САЯСАТ МӘСЕЛЕСІ ЖӨНІНДЕ.....	190
Мақашева К.Н. ҚАЗАҚСТАН-ФРАНЦИЯ: ХХІ ҒАСЫРДАҒЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ СЕРІКТЕСТІК ЖӨНІНДЕГІ МӘСЕЛЕДЕ.....	200
Мейрманова Г.А., Жандыбаева С.С. ДАЛАЛЫҚ ЭТНОГРАФИЯНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	209
Мурзаходжаев Қ.М. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЖӘДИДТІК ҚОЗҒАЛЫСТЫҢ ТАРИХНАМАСЫ.....	217
Нұрғазықызы Д. ЗИЯТ ШӘКӘРІМҰЛЫНЫҢ ТҰЛҒАЛЫҚ КЕЛБЕТІНІҢ ҚАЛЫПТАСУЫНА ЫҚПАЛ ЕТКЕН ФАКТОРЛАР.....	226
Рахимова А.А. СЕМЕЙ ҚЫЗДАР ПРОГИМНАЗИЯ МЕН ГИМНАЗИЯСЫНЫҢ ТАРИХЫНАН (1856-1917ж.ж.).....	235
Серікқызы А. ХІХ-ХХ ҒАСЫРДАҒЫ ҚАЗАҚ ЗИЯЛЫЛАРЫНЫҢ ҒЫЛЫМИ ЖӘНЕ МӘДЕНИ-АҒАРТУШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТІ	247
Хайрулдаева А. ХІХ ҒАСЫРДЫҢ БІРІНШІ ЖАРТЫСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚТАРДЫҢ ХИУА ЖӘНЕ ҚОҚАН ХАНДЫҚТАРЫМЕН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТАРЫ ТУРАЛЫ ЖЫРАУЛАР ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫНДА.....	253
Хорват В. ОРТАЛЫҚ АЗИЯНЫҢ АРЖАН ТИПТЕС ҚОРҒАНДАРЫН ЗЕРТТЕУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	260
Шалагин А.В. IV-XII ҒАСЫРЛАРДА ОРТАЛЫҚ АЗИЯ МЕН ҚАЗАҚСТАНДА ХРИСТИАНДЫҚТЫҢ ЕНУІ ТУРАЛЫ ТАРИХИ КӨЗДЕРІ (КЕЙІНГІ АНТИКАЛЫҚ КЕЗЕҢ, ОРТАҒАСЫРЛАР).....	271

СОДЕРЖАНИЕ

Атыгаев Н. ИСЛАМИЗАЦИЯ МОГУЛОВ (ПО СВЕДЕНИЯМ «ТАРИХ-И РАШИДИ»МИРЗА МУХАММАД ХАЙДАРА).....	8
Бейсегулова А. ЧИСЛЕННОСТЬ И ГЕОГРАФИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ КАРАЧАЕВСКОГО И БАЛКАРСКОГО ЭТНОСА В КАЗАХСТАНЕ.....	16
Бейсенов А. САРЫАРҚА – КӨНЕ МӘДЕНИЕТ ӨЛКЕСІ.....	25
Бейсенов А., Джумабекова Г., Базарбаева Г. ХУДОЖЕСТВЕННАЯ КУЛЬТУРА НАСЕЛЕНИЯ САРЫАРКИ В ЭПОХУ САКОВ.....	32
Белоус Г.С. О.А. ШКАПСКИЙ ОБ АГРАРНОЙ ПОЛИТИКЕ В КАЗАХСКОЙ СТЕПИ В КОНЦЕ XIX – НАЧАЛЕ XX ВВ.....	37
Досанова Р.Ш. Н.А. НАЗАРБАЕВ ГЕНЕРАТОР ИДЕИ «МӘҢГІЛІК ЕЛ».....	50
Досанова Р.Ш. НАЦИОНАЛЬНАЯ ИДЕЯ "МӘҢГІЛІК ЕЛ" И ЕЕ РЕАЛИЗАЦИЯ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЙ РЕФОРМЕ.....	56
Есимова Ж.К. ЭТНОЯЗЫКОВЫЕ ПРОЦЕССЫ В УСЛОВИЯХ ДВУЯЗЫЧИЯ В ПЕРИОД ЦЕЛИНЫ.....	60
Есимова Ж.К. КУЛЬТУРНО-БЫТОВЫЕ УСЛОВИЯ ЖИЗНИ ПЕРВОЦЕЛИННИКОВ.....	74
Женис Ж., А. Дияб Н. РОЛЬ ИРАНА В ОТНОШЕНИЯХ КАЗАХСТАНА СО СТРАНАМИ ЗАЛИВА: ИСТОРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ.....	85
Женис Ж., М. Атик Султан К. ДУХОВНО-КУЛЬТУРНЫЕ ВЛИЯНИЕ ИРАНА В КАЗАХСТАН ПОСЛЕ НЕЗАВИСИМОСТИ.....	91
Иембекова М.О. ДИПЛОМАТИЧЕСКОЕ УРЕГУЛИРОВАНИЕ КОНФЛИКТА В СИРИИ И УЧАСТИЕ В НЕМ КАЗАХСТАНА.....	97
Исламбеккызы Ж. ПЕРЕСЕЛЕНЦЫ В ДЖАЛАГАШСКИЙ РАЙОН КЫЗЫЛОРДИНСКОЙ ОБЛАСТИ В 1960 ГОДАХ.....	105
Исова Л.Т. ГЕОПОЛИТИЧЕСКИЕ ИЗМЕРЕНИЯ ЕВРАЗИЙСТВА В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ.....	110
Исова Л.Т. ГОСУДАРСТВА СЕВЕРНОЙ АФРИКИ И БЛИЖНЕГО ВОСТОКА НАКАНУНЕ НОВОЙ ПЕРИОДИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ СОВРЕМЕННЫХ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ.....	119
Исова Л.Т. СЫРТҚЫ САЯСАТТАҒЫ ҚАЗАҚ-МОҢҒОЛ ҚАТЫНАСТАРЫНЫҢ БАСЫМ-БАҒЫТТАРЫ.....	127
Калемшариев Е. ТЕОРИЙ УЧЁНЫХ О ВРЕМЕНИ СОСТОВЛЕНИЯ «СОКРОВЕННОГО СКАЗАНИЯ МОНГОЛОВ».....	136
Камалов А.К., Сауданбекова Ш.Т. СУЕВЕРИЯ И ОБЫЧАЙ В НАЦИОНАЛЬНОМ МИРОВОЗРЕНИИ КАЗАХОВ И ЯПОНЦЕВ. СЕМИОТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ.....	141
Картаева Т.Е. ИСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЕ ЗНАЧЕНИЯ ФОТОИСТОЧНИКОВ В ИСТОРИЧЕСКОМ ИССЛЕДОВАНИИ.....	146
Килыбаева П.К. МЕЖКУЛЬТУРНОЕ РАЗВИТИЕ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ.....	155

Килыбаева П.К., Нурсултанова Л.Н. ПРОБЛЕМА ВОДНЫХ РЕСУРСОВ В РЕГИОНЕ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ: СОЦИАЛЬНО- ЭКОНОМИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ.....	163
Кузембаева А.Б., Байкушикова Г.С. К ВОПРОСУ О ВЛИЯНИИ ИЗРАИЛЬСКОГО ЛОББИ В ФОРМИРОВАНИИ ВНЕШНЕПОЛИТИЧЕСКОГО КУРСА США.....	172
Кузембай С.А. АБЛАЙ ХАН – СИМВОЛ СВОБОДЫ КАЗАХСКОГО НАРОДА (К ПРОБЛЕМЕ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИДЕИ «МӘҢГІЛІК ЕЛ»).....	178
Курманбаева К.С. ЖАЛОБЫ-ЗАЯВЛЕНИЯ ПОЛИТИЧЕСКИХ РЕПРЕССИЙ КАК ИСТОРИЧЕСКИЙ ИСТОЧНИК (20-30- ЕГ. XX В.).....	185
Макашева К.Н., Сейдахметова А.А. К ВОПРОСУ ПОЛИТИКИ ЮЖНО-АФРИКАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ В УСЛОВИЯХ АПАРТЕИДА...190	
Макашева К.Н. КАЗАХСТАН-ФРАНЦИЯ: К ВОПРОСУ О СТРАТЕГИЧЕСКОМ ПАРТНЕРСТВЕ В XXI ВЕКЕ.....	200
Мейрманова Г.А., Жандыбаева С.С. АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПОЛЕВОЙ ЭТНОГРАФИИ.....	209
Мурзаходжаев К.М. ИСТОРИОГРАФИЯ ДЖАДИДСКОГО ДВИЖЕНИЯ В КАЗАХСТАНЕ.....	217
Нургазы Д. ФАКТОРЫ, ПОВЛИЯВШИЕ НА ФОРМИРОВАНИЕ ЛИЧНОСТИ ЗИЯТА ШАКАРИМУЛЫ.....	226
Рахимова А.А. ИЗ ИСТОРИИ СЕМИПАЛАТИНСКОЙ ЖЕНСКАЯ ПРОГИМНАЗИИ И ГИМНАЗИИ (1856 – 1917 ГГ.).....	235
Сериккызы А. НАУЧНАЯ И КУЛЬТУРНО-ПРОСВЕТИТЕЛЬСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ КАЗАХСКОЙ ИНТЕЛЛИГЕНЦИИ XIX-XX ВЕКА.....	247
Хайрулдаева А. ОТНОШЕНИЯ КАЗАХОВ С ХИВИНСКИМ И КОКАНДСКИМ ХАНСТВАМИ В ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЕ XIX ВЕКА В ТВОРЧЕСТВЕ ЖЫРАУ.....	253
Хорват В. ВОПРОСЫ ИССЛЕДОВАНИЯ КУРГАНОВ АРЖАНСКОГО ТИПА ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ.....	260
Шалагин А.В. ИСТОРИЧЕСКИЕ ИСТОЧНИКИ ПО ВОПРОСУ ПРОНИКНОВЕНИЯ ХРИСТИАНСТВА В ЦЕНТРАЛЬНУЮ АЗИЮ И В КАЗАХСТАН В IV-XII ВЕКАХ (ПОЗДНЯЯ АНТИКА, СРЕДНИЕ ВЕКА).....	271

CONTENTS

Atygaev N. THE ISLAMIZATION OF MOGHULS (ACCORDING TO MIRZA MUHAMMAD HAIDAR'S «TARIKH-I RASHIDI»)	8
Beysegulova A. NUMBER AND GEOGRAPHICAL LOCATION OF KARACHAY AND BALKAR ETHNIC GROUPS IN KAZAKHSTAN	16
Beisenov A. SARYARKA - LAND OF ANCIENT CULTURE	25
Beisenov A., Jumabekova G., Bazarbayeva G. THE ART OF THE SARYARKA IN THE SAKA EPOCH	32
Belous G.S. O.A. SHKAPSKY ABOUT AGRARIAN POLICY IN THE KAZAKH STEPPE AT THE END OF XIX – THE BEGINNING OF THE XXTH CENTURIES	37
Dosanova Sh.R. N.A. NAZARBAYEV GENERATOR OF THE IDEA "MANGILIK EL"	50
Dosanova Sh.R. THE NATIONAL IDEA "MANGILIK EL" AND ITS IMPLEMENTATION ON INSTITUTIONAL REFORM	56
Esimova K.Zh. ETHNO-LINGUISTIC PROCESSES IN THE CONDITIONS OF BILING IN THE PERIOD OF GOALINE	60
Esimova K.Zh. CULTURAL-CONDITIONAL CONDITIONS OF LIFE OF THE FIRST CHERRES	74
Zhengis Zh., A. Dyab N. THE ROLE OF IRAN IN RELATIONS BETWEEN KAZAKHSTAN AND THE GULF COUNTRIES: HISTORICAL ANALYSIS	85
Zhengis Zh., M. Atik Sultan K. SPIRITUAL-CULTURAL INFLUENCE OF IRAN TO KAZAKHSTAN AFTER PURCHASING INDEPENDENCE	91
Iembekova M.O. DIPLOMATIC SETTLEMENT OF THE CONFLICT IN SYRIA AND THE PARTICIPATION OF KAZAKHSTAN	97
Islambekkyzy Zh. SETTLERS IN THE DZHALAGASH REGION OF THE KYZYLORDA IN THE 1960TH YEARS	105
Issova T.L. GEOPOLITICAL MEASUREMENTS OF EURASIANS' IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION	110
Issova T.L. THE STATES OF NORTH AFRICA AND THE MIDDLE EAST ON THE EVE OF NEW PERIODIC SYSTEM OF THE MODERN INTERNATIONAL RELATIONS	119
Issova T.L. PRIORITY THE DIRECTIONS OF THE KAZAKH-MONGOLIAN RELATIONS IN FOREIGN POLICY	127
Kalemshariv Y. SCIENTISTS THEORIES ON THE TIME OF COMPOSITION OF THE "SECRET HISTORY OF MONGOLS"	136
Kamalov A.K., Saudanbekov Sh.T. THE RITUAL CULTURE OF KAZAKH AND JAPANESE IN NATIONAL WORLDVIEWS. SEMIOTIC ANALYZE	141

Kartaeva E.T. HISTORICAL AND CULTURAL SIGNIFICANCE OF PHOTOGRAPHIC SOURCES IN HISTORICAL RESEARCH.....	146
Kilybaeva P.K. INTERCULTURAL DEVELOPMENT IN CENTRAL ASIA AT THE PRESENT STAGE.....	155
Kilybaeva P.K., Nursultanova L.N. THE PROBLEM OF WATER RESOURCES IN CENTRAL ASIAN REGION: SOCIO-ECONOMIC ASPECTS.....	163
Kuzembayeva B.A., Baikushikova S.G. INFLUENCE OF THE ISRAEL LOBBY IN SHAPING US FOREIGN POLICY.....	172
Kuzembay S.A. ABLAI KHAN - A SYMBOL OF FREEDOM OF THE KAZAKH PEOPLE(TO THE PROBLEM OF NATIONAL IDEA "MANGILIK EL").....	178
Kurmanbayeva S.K. COMPLAINTS-APPLICATIONS OF POLITICAL REPRESSION AS A HISTORICAL SOURCE(20-30YEARS OF XXCENTURY).....	185
Makasheva N.K., Seidakhmetova A.A. TO THE QUESTION OF THE POLICY OF THE SOUTH AFRICAN REPUBLIC IN THE CONDITIONS OF APARTHEID.....	190
Makasheva N.K. KAZAKHSTAN-FRANCE: TO A QUESTION OF STRATEGIC PARTNERSHIP IN XXI A CENTURY.....	200
Meirmanova A.G., Zhandibaeva S.S. RELEVANCE AGAINST CYBERCRIME.....	209
Murzakhodzhayev M.K. HISTORIOGRAPHY OF THE JADID`S MOVEMENT IN KAZAKHSTAN.....	217
Nurgazy D. THE FACTORS THAT AFFECTED THE FORMATION OF ZIYAT SHAKARIMULY`S PERSONALITY.....	226
Rakhimova A.A. FROM THE HISTORY OF THE SEMIPALATINSK FEMALE PROGYMNASIUM AND GYMNASIUM (1856 – 1917).....	235
Serikqyzy A. SCIENTIFIC AND CULTURAL AND EDUCATIONAL ACTIVITIES OF THE KAZAKH INTELLECTUALS OF THE XIX-XX CENTURY.....	247
Khairuldaeva A. RELATIONS OF THE KAZAKHS WITH THE KHIVA AND KOKAND KHANATES IN THE FIRST HALF OF THE XIX CENTURY IN THE ART OF ZHYRAU.....	253
Horvath V. PROBLEMS OF THE RESEARCH OF THE KURGANS OF ARZHAN-TYPE OF CENTRAL ASIA.....	260
Shalagin A.B. HISTORICAL SOURCES ON THE PENETRATION OF CHRISTIANITY INTO CENTRAL ASIA AND KAZAKHSTAN IN THE IV-XII CENTURIES(LATE ANTIQUITY, MIDDLE AGES).....	271

EDU.E-HISTORY.KZ

Электрондық ғылыми журналы
2017. 2(10)

Бас редактор: Қабылдинов З.Е.

Компьютерде беттеген: Зикирбаева В.С.

Жарияланған күні: 30.06.2017.

Пішімі 70x100/16. Баспа табағы 26,6.

Құрылтайшысы және баспагері:

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті

Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Редакция мен баспаның мекен-жайы:

050010, Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй

ҚР ҒЖБМ ҒК Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Тел.: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru.

Журнал сайты: <https://edu.e-history.kz>

Ш.Ш. Уәлиханов ат. ТжЭИ басылған:

050010 Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй